16/08/2025

Η Παναγία του καλοκαιριού

/ Γνώμες

«Εορτής ημών ο Καιρός ο άπας». Και είναι πράγματι για τη χριστιανική διδασκαλία στην ευθύγραμμη πορεία του χρόνου η καθημερινή εορτή. Εορτολόγιο της Εκκλησίας μας είναι αυτό που με το πρόγραμμα των αποστολικών και ευαγγελικών περικοπών κατευθύνουν την πίστη και τη ζωή των χριστιανών καθημερινώς μέσα στο χρόνο στο «ευ ζην και ευ πράττειν» της ματαίας καθημερινότητάς μας.

- **Γράφει ο Αρχιμανδρίτης Γρηγόριος Κωνσταντίνου, Δρ. Θεολογίας**

«Θεομητορικές» εορτές το θέμα των λίγων γραμμών, που θα ακολουθήσουν με κορύφωση εκείνη της «Κοίμησης της Θεοτόκου» που δεσπόζει στο καλοκαίρι της ξενοιασιάς, σαν «πέρασμα», «Πάσχα» για την άλλη ζωή της αιώνιας διάρκειας παρά τω Θεώ.

Άρρηκτα δεμένη η ζωή των ανθρώπων με τις χριστιανικές εορτές της Εκκλησίας μας. «Μιμηταί μου γίνεσθαι καθώς κ' αγώ Χριστού» θα πει ο Απόστολος των εθνών Παύλος, προβάλλοντας και εκτιμώντας την αξία και τη σημασία των εορτών. Μίμησης αγίων, η τέλεσης των εορτών, ευθύνη το παράδειγμα, που ακολουθείς για τον άγιο του ονόματος που τιμάς ... Όμως πόσο υπεύθυνος είναι εκείνος ή εκείνη, που φέρει το όνομα της Παναγίας ... Μαρία, Δέσποινα, Παρθένα, Παναγιώτης κ. ά. πολλά ονόματα, που χαρισματικά συνυπάρχουν με τα πρόσωπα.

Είναι πράγματι ξεχωριστή η τιμή για τον καθένα, που φέρει τ' όνομά της και αν η προσωπική αξιοπρέπεια επιβάλλει τη συνέπεια στη χριστιανική σημασία του ονόματος, που φέρει, η Παναγία προσδιορίζει με τη χάρη της τη ζωή των ανθρώπων, που την «μιμούνται».

«Σκεύος εκλογής» από τον Θεό, να εξυπηρετήσει το έργο της θείας οικονομίας. Καταγωγή από τα «Ιεροσόλυμα», εκείνο το ευσεβές υπόλοιπο, που διατήρησε την ηθική ισορροπία σε καιρούς ευμετάβλητους. Θαυμαστός ο τρόπος ζωής Της κοντά στους υπέργηρους γονείς, Θεία κατάληξη η ζωή στο Ιερό και συνειδητή κατάφαση στην απόφαση του Θεού «Ιδού η δούλη Κυρίου».

«Γυναίκα μακαρίζουν αι γενεαί που πιστεύουν διότι δι' αυτής πραγματοποίησε θαύματα ο Θεός» όπως μας αναφέρει μεταξύ άλλων και ο ιστορικός Ζυγαβηνός για το πρόσωπο της Παναγίας. Και θα την ξεχωρίσει, ως Μαριάμ ένδοξη και υμνουμένη μεταξύ των γυναικών Κεχαριτωμένη για το ξεχωριστό της ψυχικής της επάρκειας σε χάρες και αρετές. Είναι ο δικός μας άνθρωπος και μπορεί η έκφραση, να εμπεριέχει λαϊκή θεώρηση εκφράζει όμως απόλυτα τη σχέση του κάθε πιστού με την Παναγία του. Σ' αυτήν ανατρέχει με μια απλή προσφώνηση, σ' αυτή ελπίζει στη δυσκολία του, Αυτή επικαλείται στα αδιέξοδά του στην καθημερινότητά του τ' ανθρώπινο στοιχείο και η απόλυτη συγγένεια ευνοεί την άμεση σχέση με τη μητέρα τού φωτός και κατ' επέκταση με τη μητέρα της χριστιανοσύνης ολόκληρης που σκέπη το ανθρώπινο γένος με φροντίδα «μεσιτείας» προς το Θεό με διάθεση επιείκειας, που μόνο Αυτή αντιλαμβάνεται στη σχέση απόλυτης ειλικρίνειας και κατανόησης προς τον άνθρωπο.

Το πρόσωπό της μαρτυρήθηκε και αγιογραφήθηκε σε εικόνες θαυμαστές με θαυματουργικές προεκτάσεις της παρουσίας της στον κόσμο της πίστης. Η

Οδηγήτρια, η Γλυκοφιλούσα, η Φανερωμένη και πλείστες όσες φιλοτεχνήθηκαν και φιλοξενούνται σε περίλαμπρους ναούς που κοσμούν την Ορθοδοξία και διαφυλάττουν την τιμή της. Υμνήθηκε με λόγια διαχρονικής ισχύος και με απανωτά χαίρε δοξολογήθηκε από το δοκιμαζόμενο χριστιανισμό. Προσφωνήθηκε ως υπέρμαχος στρατηγός και συνδέθηκε στον Ελληνισμό η γιορτή της Κοίμησής της με την ημέρα τιμής όλων των Ενόπλων ελληνικών δυνάμεων.

Εορτασμός δηλωτικής σημασίας μιας δύναμης κεντρομόλου που συγκεντρώνει ακόμα και σ' εκείνα τα ξωκλήσια της ελληνικής υπαίθρου τους πιστούς, που ανατρέχουν αιώνιο «ύπνο» της για ένα κεράκι παρηγοριάς, εκεί που το καντήλι μένει άσβηστο, εκεί που η πίστη στέκεται ατόφια στον ασπρισμένο αυλόγυρο με τον γαλάζιο τρούλο, διότι «πολλά ισχύει δέησης Μητρός προς ευμένεια Δεσπότου».

Σε μια εποχή σαν τη δική μας, που τα πρότυπα πλεονάζουν με μορφές μιας μαρτυρίας διαφορετικής σε αξίες, που συμβάλλουν σε απαιτήσεις ενός «κακώς εννοουμένου» φεμινισμού, ίσως το πρόσωπο της Παναγίας μας μέσα από τα αφιερώματα και τον «κονιορτό» της πανηγυρικής ατμόσφαιρας παραγκωνίζεται.

Δηλωτικό του καιρού μας, η αδιαφορία για τα παραδεδομένα. Όσο όμως και αν «αδιάφορα» στις παραλίες της ξενοιασιάς, γιορτάζεται η Κοίμησής της με τρόπο, που ίσως δεν προσιδιάζει σε ιδιαίτερη ευσέβεια και αποδεδειγμένη ευλάβεια.

Είναι παρήγορο και αυτό χρειάζεται σαν κατακλείδα, να διατυπωθεί ... στην έκφραση που συχνά πυκνά αναφωνούν οι άνθρωποι «Παναγιά μου».

Ο χριστιανικός κόσμος αναπνέει και η ανάσα της φανερώνει την πίστη, την ελπίδα, την υπομονή, την καρτερικότητα, που το πρόσωπο της Μητέρας του Θεού πέρασε και στον πιο απλό άνθρωπο. Γένοιτο !